

Stěžovatelka jest na omylu, domnívající se, že tomu tak není, poněvadž by rok ze dne 6. února 1931 byl musil býti odročen k vůli přibrání soudce laika. Nehledíc k tomu, že by ani tato okolnost nebyla na závadu použití § 61 j. n. (srov. rozh. Glaser-Unger 7685), nebylo při správném postupu procesního soudu první stolice odročení vůbec zapotřebí, neboť žalobce učinil návrh na přibrání soudce laika již před rokem ze dne 6. února 1931 a, poněvadž stěžovatelka sama připouští, že bylo předem zřejmé, že věc patří před obchodní senát, měl předseda senátu učiniti opatření, by soudce laik byl volán již k tomuto roku. Žalobce ovšem učinil i návrh na postoupení věci obchodnímu senátu podle § 261 c. ř. s., avšak jen pro případ, kdyby jeho původnímu návrhu na přibrání soudce laika podle § 61 j. n. nebylo vyhověno. Tím se však žalobce nijak nevzdal práva napadnutí usnesení procesního soudu první stolice, jímž tomuto původnímu návrhu nebylo vyhověno.

Čís. 10999.

Pojišťovací smlouva.

Stanovily-li pojišťovací podmínky, že z pojištění jsou vyloučeny škody, které byly způsobeny řidičem, nemajícím úředního povolení k jízdě, jest pojišťovna sprostěna ručení jen, prokáže-li, že škodu způsobil řidič silostroje, nemající úředního povolení k jízdě, t. j. že škoda nastala z činnosti nebo z nečinnosti řidiče, nemajícího vůdčího listu, a nestačí k jejímu sprostění z ručení již okolnost, že se škoda přihodila při jízdě podnikané řidičem, nemajícím vůdčího listu, aniž by při tom záleželo na tom, zda řidič při tom škodu zavinil či nezavinil a zda snad při tom vyvinul také ještě jinou činnost než tu, že řídil silostroj, ač k tomu neměl úředního povolení.

(Rozh. ze dne 18. září 1931, Rv I 658/30.)

Žalobci pojistili u žalované pojišťovny nákladní automobil. Podle pojišťovacích podmínek byly z pojištění vyloučeny škody, jež byly způsobeny řidičem, nemajícím úředního povolení k jízdě. Automobil žalobců, řízen jsa Janem H-em, nemajícím úředního povolení k jízdě, se převrhl a vzňal. Žalobní nárok proti pojišťovně na vyplacení pojištěné sumy uznal procesní soud první stolice důvodem po právu. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Jde hlavně o výklad čl. 3 c) pojišťovacích podmínek. Tam se praví, že z pojištění jsou vyloučeny škody, které byly způsobeny řidičem, nemajícím úředního povolení k jízdě. Slovný i logický výklad tohoto ustanovení na první ráz vede k tomu, že škoda, má-li býti vyloučena z pojištění, musela býti řidičem způsobena. Kde není této podmínky, kde došlo ke škodě bez činění neb opomenutí řidičova, tam jest škoda kryta pojištěním. Slova: »škody způsobené řidičem« znamenají škody z činnosti, nebo z opomenutí (z viny i nezaviněně) řidiče, a nelze přisvědčiti odvolatelce, že slova ta mají ten význam, jako by se řeklo: »škody nastalé

za jízdy osobou nemající úředního povolení». Jak uvedeno, žalovaná strana neprokázala, že škoda byla způsobena řidičem Janem H-em, a je proto škoda kryta pojištěním. Tomuto výkladu nasvědčuje i ustanovení čl. 1 písm. a) pojišťovacích podmínek, podle něhož se pojištění vztahuje i na škody při opomenutí řidiče, čl. 3 písm. c) vylučuje pak ony případy, kde způsobil škodu řidič, nemající vůdčí list. Výklad, který dává žalovaná strana spornému ustanovení, předpokládá by jiný doslov toho místa v podmínkách (na př.: »vyloučeny z pojištění jsou škody nastalé, když řídí vůz osoba nemající úředního povolení a pod.«). Jest ovšem přisvědčiti odvolatelce, že nemá řídit vůz osoba nemající vůdčí list, i když již složila s úspěchem řidičskou zkoušku, a že na přestoupení toho zákazu jsou stanoveny i tresty (nař. čís. 81/1910 ř. zák.). Proto neměl Jan H. řídit pojištěný vůz. Ale z toho nelze nic vyvoditi ve prospěch žalované strany. Pro poměr žalované pojišťovny k žalobcům jest rozhodná pojišťovací smlouva (podmínky pojišťovací), a ta, jak již bylo vyloženo, mluví pro stanovisko žalobců, že nastalá škoda je kryta pojištěním. Aby nároky žalobců mohly býti vyloučeny, musela by právě smlouva znít jinak. Ostatně žalovaná strana sama pojišťovací podmínky sestavila a přistoupením žalobců na ně vzešla smlouva o pojištění vozu. Tvrdí-li žalovaná, že přikládá a přikládala ustanovení čl. 3 písm. c) jiný smysl, než jak si je vykládají žalobci a jak soud na ně pohlíží, byla by žalovaná sama použila nejasného výrazu pro to, co snad zamýšlela, a muselo by se ustanovení to podle § 915 obč. zák. rovněž vykládati na její škodu. Avšak ustanovení sporného článku nepovažuje ani odvolací soud za nejasné, takže není ani třeba dovolávati se § 915 obč. zák. Vývody odvolatelky o tom, že by při stanovisku prvního soudu krylo pojištění vlastně následky trestného činu, nemohou na věci nic změnit. Vždyť na příklad u pojištění proti následkům povinného ručení často kryje pojištění i takové škody, které vznikly trestnou činností nebo takovým opomenutím (neopatrná jízda, neopatření nebezpečných zvířat a j.). Záleží na obsahu smlouvy, pokud totiž pojištěnec se zabezpečuje majetkově i pro takové případy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jest nesporno, že pojištěný silostroj byl poškozen při jízdě podnikané řidičem, nemajícím vůdčího listu. Podle čl. 3 c) všeobecných pojišťovacích podmínek jsou vyloučeny z pojištění škody, které, nehledíc k případům uvedeným v čl. 2 b) podmínek, byly způsobeny řidičem, nemajícím úředního povolení k jízdě. Jde jen o výklad a význam tohoto předpisu. Toto ustanovení připouští dvojí výklad, jednak, že z pojištění jsou vyloučeny škody, jež byly způsobeny, to jest nastaly z činnosti nebo z nečinnosti řidiče, nemajícího vůdčího listu, a druhý výklad, že jsou vyloučeny škody, jež se přihodily při jízdě podnikané řidičem, nemajícím vůdčího listu, aniž při tom záleží na tom, zda řidič škodu zavinil, či nezavinil a zda snad při tom vyvinul také ještě jinou činnost

než tu, že silostroj řídil, ač k tomu neměl úředního povolení. Poněvadž podle vykládacího pravidla druhé věty § 915 obč. zák. jest nejasný a nezřetelný výraz vyložiti v neprospěch toho, kdo ho užil, musí žalovaná pojišťovna, jež sestavila pojišťovací podmínky, nevyjádřivši náležitě v čl. 3 c) podmínek, které škody vlastně jsou z pojištění vyloučeny, následky nejasného vyjádření nésti sama. Posoudil tudíž odvolací soud věc po právní stránce správně, vysloviv, že požadovaná škoda není vyloučena z pojištění, poněvadž žalovaná neprokázala, že škodu způsobil řidič silostroje ve smyslu zde naznačeném, t. j. že škoda nastala z činnosti nebo z nečinnosti řidiče, nemajícího vůdčího listu.

Čís. 11000.

Při vylučovací žalobě podle § 37 ex. ř. uznává sám zákon právní zájem ve smyslu § 228 c. ř. s.

Přijetím poukazu poukázaným dlužníkem stal se poukázaný dlužník dlužníkem příjemce poukazu a příjemce poukazu stal se věřitelem poukázaného dlužníka. Od tohoto okamžiku má příjemce poukazu právo činící nepřipustnou (§ 37 ex. ř.) napotomní exekuci poukazcova věřitele na poukázanou pohledávku.

(Rozh. ze dne 18. září 1931, Rv I 900/30.)

Karel G. byl vlastníkem mlýna, jež prodal smlouvou ze dne 15. dubna 1927 manželům B-ovým za 175.000 Kč. Podle tržové smlouvy měli kupitelé nabytí nemovitosti, až na pohledávku spořitelny v J. 80.000 Kč, úplně bez závad, najmě i bez knihovní pohledávky žalobcovy 60.000 Kč. Bylo ujednáno, že advokát Dr. Karel L. přijme jako věrná ruka (Treu-händer) kupní cenu, a dá vymazati všechny pohledávky až na pohledávku spořitelny v J. Právní zástupce kupitelů Dr. W. složil zbytek kupní ceny 9500 Kč na soudě, ježto na tuto pohledávku vedli jednak žalovaní exekuci k vydobytí pohledávky za prodatelem Karlem G-em, jednak si činil na ni nárok i žalobce. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaných, by byla proti němu prohlášena za nepřipustnou exekuce vedená žalovanými zabavením a přikázáním k vybrání zbytku kupní ceny, složeného zástupcem kupitelů ve vkladní knížce na soudě. Žalovaní namítli nedostatek aktivního oprávnění ke sporu, a vznesli řadu dalších námitek, jež tu nepřicházejí v úvahu. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** uznal podle žaloby a uvedl v otázkách, o něž tu jde, v d ů v o d e c h: Soud má za to, že žalovaní nabyli na 9.500 Kč platného zástavního práva, ježto i tento zbytek kupní ceny byl a zůstal majetkem prodatele Karla G-a. Toto zástavní právo žalovaných jest ovšem po právu bez újmy práv, jichž nabyly dříve třetí osoby. Pokud má žalobce za to, že těchto 9.500 Kč jest již jeho vlastnictvím a že proto nemohli žalovaní nabytí k nim zástavního práva, jest v právním omylu. Vždyť v ujednání ze dne 15. dubna 1927 nejde o to, že Karel G. chtěl zbytek kupní ceny převést, pokud se týče převedl jako dlužnou pohle-